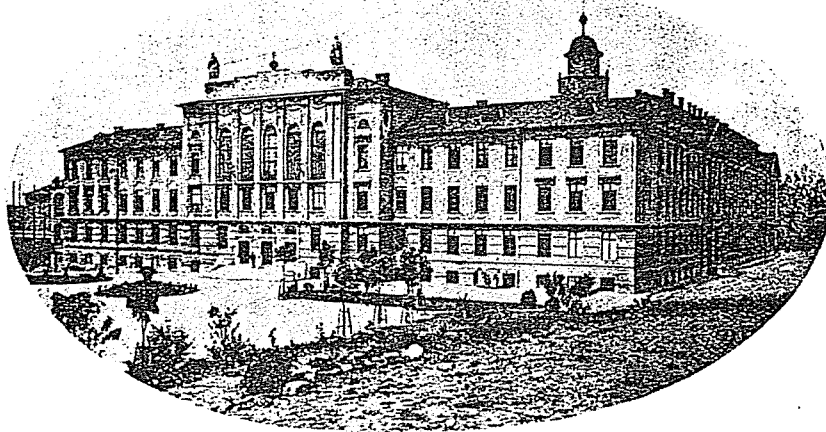

GÖDÖLLŐI PREMONTREI ÖREGDIÁKOK EGYESÜLETE

1994/1

Húsvéti köszöntés

Évtizedeken át a tanítás kezdetén a reggeli imádsághoz hozzákapcsoltuk a Magyar Hízekegy - et: "Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, hiszek Magyarország feltámadásában." Ezt a hitvallást, ha megszokottan is, de olyan meggyőződéssel mondtuk el minden reggel, mint vasárnaponként a misén latinul, de mégis érve elénekeltük: "....crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus et sepultus est, et resurrexit tertia die." Annakra belénk ivódott már az öröklött keresztény tanítás, az önfeláldozás és a szenvedés értékéről, hogy megéreztük az összefüggést a szenvedés és a feltámadás között. S ezért az országnak Trianonban történt feldarabolását valamilyen keresztrefeszítésnek éreztük, valamilyen sírbatételnek, amely nem lehet végleges, jönni kell egyszer a kiérdemelt feltámadásnak.

Ez az óhaj, remény tudta elfogadtatni a csonka ország sebzett lelkű népének többségével és vezetőivel, köztük a józan realpolitikussal, Teleki Pállal is, a bizonytalan kilátású és nagyon ingató erkölcsi alapokra támaszkodó ún. bécsi döntések hatarkülgazságait. Hogy aztán újra becsapódjunk, és elmondhassák újra felettünk, és végre is hajtsák a trianoni halálos ítéletet...!

De még a magát felszabadítónak és internacionálisnak hazudó szovjet - orosz megszállás 40 esztendeje sem tudta kiölni belőlünk a határokon túli magyarságért való aggodulásunkat. Ezért ma a múltak sok tévedését és hibáját belátva, a reális helyzetet mérlegelve, nem a határok megváltoztatásával szeretnők elérni, "Magyarország feltámadását" - amiért annyi éven át imádkoztunk - , hanem a szétdarabolt és szétszóródott magyarság lelki egységének megteremtésével, ahogy ezt már a 20-as években a Felvidék regőse, Méhes László ajánlotta:

"Lehetünk szétvágyva harminchét határba
s hordhatjuk a mézet a közös kaptárba,
csak a Méhes álljon ragyogón, kitérve
új határok felett minden égi tájra."

1994 Húsvétján

Fényi Ottó
perjel, az Egyesület elnöke

JUBILÁLÓ ÉVFOLYAMOK:

1926 - 1934

Az 1934-es évfolyam találkozója
Gödöllőn, 1994. június 5.-én és
Budapesten, június 6.-án lesz.
Szervező: Dr. DOBOZY LÁSZLÓ, 1111 Bp. Karinthy F.u. 44.
IV. 43. T.: 165-5368

1931 - 1939

Az 1939-es évfolyam találkozója
Gödöllőn, 1994. május 28.-án lesz.
Szervező: TISZAI LORÁNT ELEMÉR, 1163 Bp. Havashalom
u. 29.
T.: 183-6129.

1936 - 1944

Az 1944-es évfolyam találkozója
Budapesten, 1994. június 4.-én és
Gödöllőn, 1994. június 5.-én lesz.
Szervező: DRAGSITS IMRE, 1023 Bp. Árpád fej. u. 46.
T.: 188-6889.

1941 - 1949

Az 1949-es évfolyam találkozója
Gödöllőn, 1994. június 5.-én lesz.
Szervező: Dr. ROZSAVÖLGYI JÁNOS, 1132 Bp.
Kresz Géza u. 8. sz. III. 2.
T.: 132-9200.

Egyesületi székházunkban kívánjuk elhelyezni az érettségi tablók meglévő kisalakú képeit, valamint diákkorunk emléktárgyait megőrzésre. Keressük a megmaradt sapkacimereket és jelvényeket bemutatásra.

EMLÉKEZZÜNK RÉGIEKRŐL...

Fényhordozóként szikrát csiholt

1945-öt irtunk, amikor megismertük. Mivel a premontrei gimnázium épületét hadikórház számára foglalták le, a két rendi iskolát összevonták, s mi is az egykori Orsolya apácák híres intézetében jártuk a harmadik gimnáziumot. A tanári kar szinte lépésről-lépésre verbuválódott, a tisztelendő anyák itt maradtak a háború alatt, a premontreiek száma viszont csekély volt, ezért a Rend Gödöllőről küldött tanárokat, hogy az iskola ismét működhessen, s elérje egykori színvonalát. Hát így került ő is hozzánk...

Magyaróra következett, s mi izgatottan vártuk az új magyartanárt. Nyílt az ajtó, s besietett egy alacsony fiatalember, fehér reverendában, vállán hangyagül viselt sötét fellegajtóval, mint egy garabonciás. Akkor még nem tudhattam, de biztosan megéreztem, ez az ember több lesz számomra, mint egyik legkedvesebb tanárom: példaképem s nem csak tudásban, de bátorságban, emberi tartásban, sőt, humorban is.

Hát ő volt Ágoston Godefrid Rudolf, barna bőrű, nemes arcú, átható tekintetű, göndör fekete hajú új tanárunk. Anyira más volt, mint mindenki, akit eddig a katedrán láttunk! Soha nem követte a járt utat, pedagógiai, módszertani elvei meglehetősen egyetemesek voltak (gondolom, az akkori is), de az az érzésem, eredményei is, amiket diákjaival elért. Négy évig tanított magyar–latinra. Nem mondhatom, hogy mindent tőle tanultam, mert hát tanítottak később mások is, kiváló tanárok, meg aztán az én tudásom nem is olyan biztos mércéje az ő pedagógusi szénájának, de hogy a tudásszomját, az anyanyelv, a magyar költészet iránti rajongást, a klasszikus műveltség iránti szűnni nem akaró érdeklődést, sőt, lelkesedést ő oltotta belém, és még sokunkba, arra le merem tenni a nagy esküt. Rég meghalt már, nem olvashatja írásait, hogy esetleg bocsánatot kérjek tőle, ha nem lenne megelégedve, ha úgy találná, hogy túm-jenezem, mert a maga módján szerény volt — vagy ellenkezésképp, azért neheztelve, mert esetleg olyasmit is megszólaltatott itt, amit talán nem szívesen

vert volna nagydobra, mert — és ez nem ellentmondás egy ilyen ellentmondásos egyéniségnél — hiú is volt ő és büszke, és nem tűrte senkinek, lett legyen az maga a nagyhatalmú prelátus, a rend főnöke, hogy elnézzon a feje fölé. Pap volt, hozzá egy igen nagy igényeket támasztó, a kultúra, a humánium legragyogóbb fellegetéit uraló rend, a premontrei rend kanonokja; hogy hogyan szolgálta Istent, arról nem mondhatok véleményt, bár évekig szinte naponta találkoztam vele a legkülönbözőbb alkalmakkor. De ha a Fennvalónak az volt vele a szándéka, hogy mintegy fényhordozóként, szikrát csiholjon a fiatal lelkekben, a tudás szikráját, akkor tudom, maradéktalanul betöltötte a neki szánt hivatást. Amíg betölthette.

A rendház már a kezdetektől az épület templom-felüli szárnyában volt, a mai iskola csak sokkal később foglalta el, miután a rendet elhittették a tanítástól... Ott, ahol jelenleg a titkárság működik, az volt Ágoston úr szobája... Feljártunk hozzá ketten-hárman, akiket közel engedett magához. Ilyenkor clemében volt: mesélt élményeiről, utazásairól, a szerzetesi életéről, s ha kérdeztük, valósággal különórát rögtönzött nem csak irodalmi, de filozófiai, esztétikai, erkölcsi témákról is, mi meg szomjasan hallgattuk minden szavát. Érdekes, hogy bár elég közel engedett magához, egyéniségének legbelső titkát, érthetetlen, váratlan hangulatváltozásainak indokait nem tudtam megfeyteni. Pláne akkori fejjel. Azt hiszem, nem érezte jól magát a rendház magányában, nem bírta a kötöttségeket. Minden este, ha esett, ha fűjt, meg lehetett találni a Körös-parton; sietős léptekkel rőtta útját, mintha csak önmagára kiszabott penzumot teljesített volna.

SONLEITNER RUDOLF 1924-től 1936-ig diáktársunk volt. Rendi neve: ÁGOSTON GODEFRID. Elhunyt 1962-ben. A gödöllői sirkertben nyugszik.

Egy alkalommal, vérszesen közeledett az évszáró, a Te Deum, hát sürgősen tenni kellett valamit az esetleges tömeges elhasalás megakadályozására. Anál is inkább, mert a közben megírt félévi dolgozatok arról tanúskodtak, hogy a tárgyi tudás „soha nem tapasztalt méreteket öltött”; ám az alacsony feleleti jegyeket ez sem tudta mindenkinél kiegyenlíteni. Ágoston úr bejött az osztályba, lecsapta az osztálykönyvet, s kijelentette: itt a nyár, ma nincs kedve órát tartani. Odaszólt nekem, mintegy ötletszerűen, menjek ki a katedrára és feleltessek, vagy csináljak amit akarok. Ezzel beült az utolsó padba az ablak mellé, nézegette a fészükre szálló, csivitelő fecskéket, s látszólag ügyet se vetett arra, ami az osztályban történt. Senki se szólt egy szót se, de a bukásra ítéltnek megdobbant a szívük: most vagy soha. Elhelyezkedtem a katedrán, kinyitottam az osztálykönyvet, s szép lassan lapozva, meg-megálltam azoknál a bizonyos neveknél, feltettem a kérdéseket, amelyeket még könnyűeknek sem lehetett volna nevezni, de mondom, az osztály felkészültsége átlagon felüli volt, még a rettegett mumusból, a nyelvtanból, a helyesírásból is. Így hát nyolcasnál gyengébb jegyet egyszerűen nem lett volna miért adnom. Óra végén megtisztítottuk az osztálykönyvet, a delikvenseket rehabilitáltuk, s kicsengetés előtt Ágoston úr javasolta, énekeljünk valamit. (Ez egyébként gyakori szokása volt.) Az osztály teli tudósból, felszabadultan fújta a Kinn a fákon újra szól a vág kakukk madár kezdetű kántot.

Az a tavasz volt az utolsó a premontrei gimnáziumban. Jött az államosítás. Ágoston úr még maradt egy darabig, meg-meglátogattuk a rendházban, míg nem egy napon hiába kerestük. Búcsú nélkül utazott el. Utálta a szentimentalizmust. Visszament Budapestre, ahol ugyancsak bezárták a premontrei gimnáziumot. Le kellett vetnie a fehér reverendát. Pár év múltán hallottuk, hogy meghalt. A szíve vitte el, amely már itt, Váradon is rendetlenkedett, de ő nem akarta tudomásul venni. Néha azért idenyújtotta a pulzusát s fanyar nevetéssel mondta: Hát nem meghalondult?! Megilletődve fogtam meg azt a kezét, amelyet ha még egyszer megszoríthatnék...

Alljon itt emlékére ez az írás; kiérezni talán belőle nem csak az én, de az ő szíve dobogását is. És emlékére egy ősi iskolának, mely még akart és tudott — hála az ilyen nevelőknek — egy életre szóló útravalót adni diákjainak.

FEKETE ATTILA

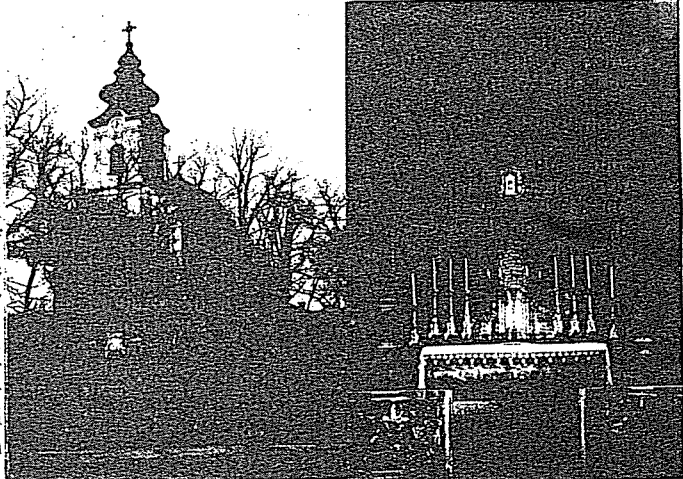
A kegyhely alapításának 230. évfordulóján

Máriabesnyő

1759-ben gróf Grassalkovich I. Antal fogadalomból-kápolnát építtetett Besnyőpusztán, az olaszországi Loretto kegyhely mását. Négy évvel később Migazzi Kristóf bécsi bíboros, váci püspök megbízásából a kegyhely gondozását kapucinusok vették át. 1963. december 7-én az alapító Grassalkovich gróf nagy ünnepséget rendezett a kapucinusok letelepedése alkalmából. Kétszázharminc évvel később ismét nagy ünnepséget rendeztek a templom-falai közt.

-Az évfordulót méltón szertettük volna megünnepelni -mondta bevezetőül Nagy Tamás kapucinus szerzetes, rendházfőnök. Ez azért is sikerült, mert a templom kívülről és belülről egyaránt megújult, az épület egészen és a falfestményeken jelentős restaurálási munkákat végeztek.

Gimnáziumi éveink alatt gyakorta felkerestük a besnyői templomot, melynek freskóin MARTON LAJOS diáktársainkat is ábrázolta. A templom területe egykor a premontrei prépostság volt. Máriabesnyő ma is megér egy misét...

Mécs László

VADÓCBA RÓZSÁT OLTOK, HOGY SZEBB LEGYEN A FÖLD!

Fényt hagyni magunk után!

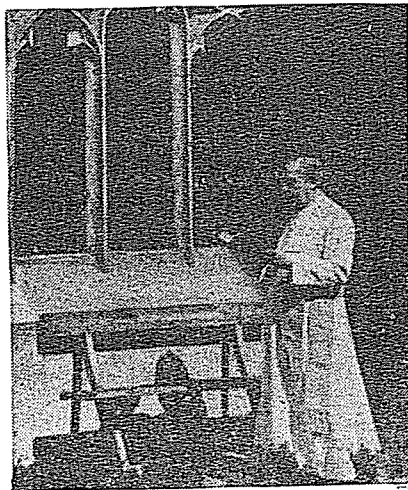
Az élet örök búcsúzás.
Ó bár csak tudnánk távozkorunkat
fényt hagyni, mint a Messiás,
belészeregni az szívekbe,
apostolokba, mártírokba,
hogy átadják a századoknak,
a századok az ezredeknek!
Fényt hagyni, mint a Messiás!

Vagy legalább, mint az anyák,
kik egyre jobban megragynak,
minél sötétebb lesz az éj,
és minél jobban porlanak
a bánat-barna hant alatt.
Fényt hagyni, mint a jó anyák.

Vagy legalább is, mint a Nyár,
amely almákba és diókba
szerette édes álmait,
és édességével világít
a hosszú, hosszú tél alatt.
Fényt hagyni, mint a drága Nyár.

Vagy legalább is, mint a Nap,
melyet elnyelt az alkonyat,
de a legbúsabb éjben is
világít még a gyöngyvirágban,
a lilomban, mécsvirágban.
Az életünk olyan tűnékeny.
Ó szent fényt hagyni volna jól!

Fehéren és kéken, 1937

Május. Rózsálló reggel. Remény, ígér, harmat.
A szélbe fútyörésem a hajnalos vigalmat.
Köszálni jött ma kedvem: apostolok lovára
kapok s vaktában érek egy messzi kis tanyára.

A kakas még az ölben pitymallatot rikongat,
az égbe fúrt pacsirta fittyet hány éji gondnak,
dalától messze rebben bimbóról bánat, szender.
A ház előtti kertben a kis padkán egy ember.

Apokaliptikus, vad formája és nézése:
a félszemére vak és helyén gödör van vésvé,
haja nyíratlan, félész, bozontos, mint szakáll,
bakkancsa és kabátja dróttal van összezárva.

A reggelt ráköszöntöm, mert testvér-mód kíváncsi
vagyok sorsára. s kérdem: Mi jót csináljat, bácsi?
Zord, bömbölő beszéde minden zugot betölt:
„Vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld!”

Nagy kert. S amerre nézek, száz rózsza rózsza hátán.
ráfutva fára, falra, ribizkén ül, salátán,
vad összevisszaságban, befonva minden ösvény,
s bimbó bomol belőlük özönnel, egy se fűsvény.

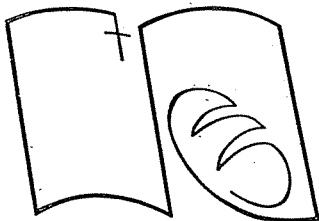
Köztöttük ül, szemeget e félszent, félig űrült
s beszélni kezd, lemettsze egy vadhajtat a törül:
... Az Élet mosolyogva száguldott hajnal-húnton,
harmatja, csókja égett minden új ember-bimbón:

s diplomátát, bitangok öt évig kaszabolták
ágyékok szép verését... a földet letartolták...
fiam, szemem kilőtték... s mit eirontottak ők:
vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld!

Most konferenciáznak a nagy szélhámosok,
hogy csirában megöljék, mi újra él, mozog...
S míg lakomákon dözsöl, ki milliókat olt:
vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld!”

Testvéri szánalomból a szívem rádoromból:
Bátyám, én lelket oltok az evangéliomból,
midőn kobzom jósgos zenéjű verset költ:
vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld!

FEHÉREN ÉS KÉKEN

Tervezünk egy összejövetelet, melyen felidészünk MÉCS LÁSZLÓ, RÓNAY GYÖRGY, valamint "Önképzőkörünk" íróit és a visszaemlékezéseket. Kérjük és várjuk azok jelentkezését, akik előadásukkal közreműködnének, illetve forrásanyagukkal segítenének az előkészítésben. Megbeszélés és adatgyűjtés a gödöllői találkozón.

RUFFY PÉTER 1932.-ben érettségizett Gödöllőn, FICZEK PÉTER néven.

Ruffy Péter halálára

Élete 80. évében meghalt Ruffy Péter. Olyan újságíró volt, akire sokáig emlékezni és hivatkozni fognak az olvasók és szakmabeliek. Az első világháború kitörésének napján, 1914. július 28-án született Nagyváradon. Rövidesen Romániában találta magát. Az iskolájuktól megfosztott premonstrelek tanították magánúton, a rend gödöllői gimnáziumában tett érettségi vizsgát. Ezt követően az Erdélyi Lapok ösztöndíjával Párizsban, a Sorbonne-on tanult egy évig újságírást. Visszatért Erdélybe, a Brassói Lapokhoz. 1940-ben jött Budapestre, az Újság, a Hírlap, a Béke és Szabadság, az Erdékes Újság, majd 1959-től haláláig a Magyar Nemzet munkatársa.

Nagyváradon, Párizsban, Brassóban szerzett tapasztalatai meghatározták szemléletét. Hat évtizedet töltött az újságírói pályán, micsoda hatvan évet 1933-tól napjainkig!

Mindig a frontvonalban. A sors kegyének tekintette, hogy 70 éve után is képes volt írni. Mindig volt fontos mondanivalója, amely nem az ő számára volt fontos. Olvasója, a nemzet érde-

kei vezették. Kötetel (Uttalan utakon, Világalm, A türelem ösvényén, stb.) maradandó művek. Az újságírást ugyanis nem feltétlenül temetője az írói tehetségnek. Gondoljunk csak Mikszáthra, Tömörkényre, Krúdyra, Kosztolányira, Móriczra, Máraira, házunk táján Rónay Györgyre és Pilinszky Jánosra. Persze csak azokra érvényes, akik megbízhatóak, tisztességesek, műveltek, hazafiak, becsületesek. Ruffy Péter rendelkezett ezekkel az erényekkel. Legjobban a riportokban tudta kifejezni önmagát. Rengeteget utazott. Szenvedélyesen érdekelte a valóság. Búvárja volt a múltnak, a történelmi összefüggéseknek, de az emberi kapcsolatoknak és a lélek kisugárzásának is.

A nyelv mestere volt. A magyar nyelv lelkes művelője és szerelmese. A szolgálat vezette ebben is. Némelyik nyelvi leleménye a köznyelv része lett, ami a mindenkor magyar újságíró legnagyobb kitüntetése.

Rá mint a minőség, az emberség, a josag képviselőjére fogunk emlékezni. Meggyőződését mindig igyekezett megvallani. A Vigiliában például Márton Áron erdélyi püspök szomorú-szép emlékezete címmel írt gyönyörű emlékeztetést a szent életű püspök halálának első évfordulójára. Ez akkor sokakra a felfedezés erejével hatott.

Mindig népe és az erkölcs hűségében élt. Írta ugyancsak Márton Áronról a Magyar Nemzetben. Ennél találhatóbbat róla sem mondhatunk. Aligha kétséges: személyében a magyar sajtó egyik nagy alakját veszítettük el. U. Emlék 1994. 7. 23. 12. a. 1

Aldottak az öregek barátai

Aldott, aki megértéssel kísér és fogja reszkető kezünket,
Aldott, aki tudja, hogy hallásunk nehezen kapja el már a szót,
Aldott, aki nem csodálkozik, hogy sok mindent nem látunk és lassan jár nálunk az ész,
Aldott, aki nem veszi észre, hogy ma megint kiömlött a kávé az asztalra,
Aldott, aki mosolyogva áll meg, hogy elbeszélgesse velünk,
Aldott, aki nem árulja el, hogy ma már kétszer hallotta tőlünk ezt a történetet,
Aldott, aki fel tudja idéztetni velünk a tegnapi emlékeit,
Aldott, akitől megtudjuk, hogy nekünk is jut még tisztelet, szeretet, hogy nem vagyunk azért még mi se egyedül,
Aldott, aki segíti vinni öregségünk keresztjét, amely nekünk is oly nehéz,
Aldott, aki szerető leleményességgel segíti ingadozó lépteinket a hazafelé vezető úton.

ANTALFY ISTVÁN:

A lélek kész...

„Vigyázzatok és imádkozzatok...”
Az őrzők mégis elaludtak.
En is? Nem figyeltem talán értelmét az igaz szavaknak?

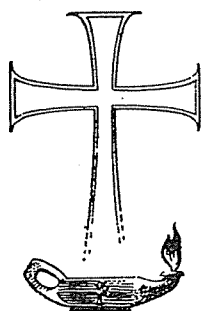
Hallgatom a szívem verését.
Kérem magamtól, elmenőben:
mikor? hogyan? Csak azt tudom,
a lélek kész. A test erőtlén...

PILINSZKY JÁNOS:

Harmadnapon

És fölzúgnak a hamuszín egek,
hajnalfele a rawensbrücki fák.
És megérik a fényt a gyökerek.
És szél támad. És fölzeng a világ.

Mert megölhették hitvány zsoldosok,
és megszünhették dobogni szíve —
Harmadnapra legyőzte a halált.
És resurrexit tertia die.

SZERETETTEL KIVANUNK EGYMÁSRAGONDOLÁSSAL KEGYELEMMELTETJES, ÁLDOTT ÜNNEPEKET.

A Gödöllői Premontrei Perjelség hívja azokat az érettségizett vagy már diplomás férfiakat, akik a szerzetespapi élettel együtt vállalták az oktatói és nevelői munkát a tavaly újra megnyílt nyolc osztályos gödöllői gimnáziumában. A Rend ősi örökségként a liturgikus és pasztorális tevékenységet is ápolja a műemléktemplomáról ismert Zsámbékon átvett plébániáján, továbbá az Agrár-eqvetem és környékének lelkipásztori ellátására felépült, gödöllői templomában.
(Postacímek: 2100 Gödöllő, Fácán sor 3. és 2072 Zsámbék, Rk. Plébánia.)

Az új premontrei kápolnában szentmiséken emlékezünk meg az élő és elhunyt tanárok és diákok közösságáról.
A gödöllői városi temetőben nyugvó tanárok sírkertjében koszorút helyezünk el jun. 5.-én 10 órakor.
A fácánosi rendi temetőben a máshol nyugvó tanáraink és diáktársaink emlékeztetere kopjafát állítunk.
AZ ÚJ GIMNÁZIUM MEGTEKINTHETŐ AZ IDEI SZT. NORBERT-NAPI MISE ELŐTT. 9.30-KOR FÉNYI OTTÓ PERJEL UR TART ISMERTETÉST A HELYSZÍNEEN.

MÉCS LÁSZLÓ

Hernádszentiván,

1895. jan. 17.—1978. nov. 9.

Pannonhalma

Temetésén, 1978. nov. 11-én
így búcsúztunk tőle:

... Aki életében álmodt ízesített, lesben állva, „mint a madarász, tört, lépve szót rakva titokban, kertekben, sűrű csapokban, álmok tornyán vagy magyar vágyak ormán, nyomorkunyhókban, szélmalom-vitorlán, gyónatószekekben vagy csecsemői pólyán”, most fényt hagyva távozik. Utolsó útjára legyen imánk az ő fohásza:

„... nem bírom már sokáig.
Jézus, szívem csendet áhít!
Add, ha visznek haldokolva:
mennybe jussak, ne pokolba!
Ki latornál voltál ügyvéd,
pereld ki a lelkem üdvét!”

Amen.

Remenyik Sándor

EREDJ, HA TUDSZ!

Egy szívnek, mely éppúgy fáj,
mint az enyém.

Eredj, ha tudsz...
Eredj, ha gondolod,
Hogy valahol, bárhol a nagy világon
Könnyebb lesz majd a sorsot hordanod.
Eredj...
Szállj mint a fecske, délnek,
Vagy északnak, mint a viharadár.
Magasából a mérhetetlen égnek
Kémlid a pontot,
Hol fészekrakó vágyaid kibontod.
Eredj, ha tudsz.

Eredj, ha hittelen
Hiszed: a hontalanság odakünn
Nem keserűbb, mint idebenn.
Eredj, ha azt hiszed,
Hogy odakünn a világban nem ácsol
A lelkedből, ez érző, élő fából
Az emlékezés új keresztjeit.

A lelked csillapuló viharának
Észrevétlen ezer új hangja támad,
Süvít, sikolt,
S az emlékezés keresztfáira
Téged feszít a honvágy és a bánat.
Eredj, ha nem hiszed.

Hajdanában Mikes se hitte ezt,
Ki rab hazában élni nem tudott
De vállán égett az örök kereszt
S egy csillag Zágón felé mutatott.

Ha esténként a csillagok
Fürödni a Márvány-tengerbe jártak,
Meglátogatták az itthoni árnyak,
Szelíd emlékek: eszeveszett hordák,
A szívét kiépték.
S hegyeken, tengereken túra hordták...
Eredj, ha tudsz.

Ha majd úgy látod, minden elveszett:
inkább, semmint hordani itt a jármot,
szórd a szelekbe minden régi álmod:

Ha úgy látod, hogy minden elveszett
Menj őserdőkön, tengereken túra
Ajánlani fel két munkás kezéd.
Menj hát, ha teheted.

Itthon maradok én!
Károgya és sötétén.
Mint téli varjú száraz jegenyén,
még nem tudom:
Jut-e nekem egy nyugalmas sarok.
De itthon maradok.

Leszek őrlő szű az idegen fában.
Leszek az alj a felhajtott kupában,
Az idegen vérben leszek a méreg,
Miazma, láz, lappangó rút féreg,
De itthon maradok!

Akarok lenni a halálharang,
Mely temet bár: halló fülekbe cseng
és lázít: visszavenni a mienk!
Akarok lenni a gyújtózsínór.
A kanóc része, lángralobbant vér,
mely titokban kűszik tíz-száz évekig
Hamubán, éjben.

Míg a késerved lóporához ér
És akkor...!!

Még nem tudom:
Jut-e nekem egy nyugalmas sarok.
De addig, varjú a száraz jegenyén:
Én itthon maradok.

A Gödöllői Premontrei Rádligimnázium "44.Rákóczi" cserkészcsapat zászlajának története.

1927-ben kezdtem meg gimnáziumi tanulmányaimat. Református létemre az áldott emlékü Stuhlmann Patrik rektorigazgató ezzel fogadott: "Piacs-kém, az a fontos, hogy becsületes, jó református magyar ember váljék belőled". Azt hiszem, ez az egyetlen mondat is jól jellemzi azt a szellemet, amelyben a gimnáziumot és konviktust vezető felejtethetetlen tanáraink, - Champier István, Rafain Barna, Buczkó Emil, Bay Kázmér, Hermann Egilá, Bertrán Ernő, Kumorovitz Bernát, Szabadka Medárd, Szepes Lóránd /csapatparancsnok/ Lányi Kornél, Borbély Ludolf, Fejér-gyházi László, Soltész Ernő és a többiek bennünket tanítottak és neveltek.

A "Rákóczi" cserkészcsapat Kassán alakult és - sajnos erről mindössze ennyit tudok - a zászló illegális körülmények között, csempész úton került át a csonka országba.

Maga a zászló kettős, bélelt selyembrokkít. Egyik oldalán "Patrona Hungariae", a Szűzanya és a kisdéd'himzett képe, a másik oldalon - bedőlgonya a brokkítba - II.Rákóczi Ferenc kb. 30 cm. átmérőjű, kőralakú, vészenre festett olajfestménye. A csapatnév himzett szövegén kívül a másik oldalon - ha jól emlékszem - "pro Patria et libertate" felirat olvasható.

1935-ben érettségiztem, eddig voltam tagja a csapatnak. Tíz év után különös körülmények között került a zászlóval ismét kapcsolatba.

1945 elején a gödöllői rendházat, konviktust és gimnáziumot az orosz csapatok hadifogolytáborra alakították. Sok ezer ember szűföldött össze, a felhalmozott értékek, berendezések, szertárak, tükörszekrények.

En 1944 nyarán a huszárhadosztály Lengyelországban vívott harcokban sebesültem. Novemberben Budapesten Eszaky professzor műtétet hajtott végre rajtam. A fővárosért vívott harcok idején - a kórházban, sebesültem, műtét után - január elején hadifogságba estem. Valam együtt elhajtották az akkor ott gyógyító orvosokat, ápolókat, ápolónőket és minden járulékos sebesültet.

A zászló útja:
1945 III.27-IV.27 Focsan
1945.V.5.-1946 VIII.23 Uszmány
1946-VIII.27- 1947 VI.25 Borovici
1947.VI.25 - VII.11 Jogla
1947 VII.22 Kunács
1947 VII.23 Debracen
1947 VII.24 Budapest

A ceglédi és brassói hadifogoly táborok után 1945 március 27-én kerültem a romániai hírhedt Focsanba. Itt 50-70.000 embert szűfoltak össze és lehetetlen egészségügyi körülmények következtében naponta százát is meghaladón pusztultak el.

Egyik nap feltűnt, hogy második szomszédom fekhelye már napok óta érintetlen. Feltehető, hogy megbetegedett, vagy a legyengülés következtében a latrinába esett és megfulladt. Visszamaradt "vagyonát" - egy pokrócot és egy párnahuzart - megőrülve, megtaláltam a Rákóczi cserkész zászlaját. Gondolom, az általam ismeretlen szomszéd valamikor cserkész lehetett és a gödöllői hadifogolytáborban vette magához a zászlót, nehogy egészségügyi célokra használják fel. Erre a sorsra jutott ugyanis minden papírányag és textilja.

A zászlót természetesen magamhoz vettem, de az még nem jelentette, hogy biztonságban is van. A hadifogoly holmiját - akármilyen kevés is volt - egy-három havonként felülvizsgálták és mindent elkoboztak, amit feleslegessnek minősítettek: papírt, kést, írószekrényt, elemlámpát, stb.

Focsaniból 1945 május 5-én a Voronyezs körzeti Uszmánba. kerültem. Egy ilyen szokásos ellenőrzés során - ahogy neveztük: "zabrá" - a zászlót már nem tudtam eldugni, elvették tőlem és a tábor raktárába került. Ez 1946 tavaszán történt. A nyár végén megtudtuk, hogy a tábor megszűnik és mi északra kerülünk. Felkerestem az orosz raktárost és valahogy meggyaraztam, hogy a zászló nem politikai, hanem a "skola" zászlaja. Vissza is adta, de a Rákóczi képet már kivágták belőle. /Lehetséges, hogy azóta valahol ikonként tisztelik?/

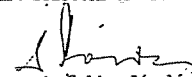
A megsemmisített zászlóval 1946 augusztus 27-én a Leningrád-körzeti Borovici-ba kerültem, ahol nagyon nehéz heteket éltünk át. Ugy ítélték meg, hogy a zászlót a sorozatos zaklatás miatt nem tudom megtartani. Átadtam hát Nádasdi Alfonz győri bencés papnak, akinek tábori miszfel-szerzését még meghagyták, kérve, használja oltártartóknak.

Alfonztól 1946 november 2-án elszakadtam, másik táborba kerültem. 1947 nyarán, a választások előtt - nyilván propaganda céllal - egy tiszti szállítmányt is hazaküldtek. Előtte egy Jogla nevű kondíció-fel-javító /felhíraló/ táborban ismét összekerültem Alfonzzal. Megtudtam, hogy tőle is elvették a miszfel-szerzést a zászlóval együtt, de a hazautazásra való tekintettel visszaadták.

1947 július 11-én indultunk és 24-én érkeztem haza Budapestre. A szeptemberi tanév-megnyitó után néhány nappal, Nádasdi Alfonzzal együtt mentünk ki Gödöllőre, ahol az utolsó óra tiszteletünkre elmaradt és a zászlót átadtuk a 30-40 cserkésznek. A parancsnok Kovács Béla "Dugó" volt. Már csak így emlékszem rá, egy évvel járt felattem és érettségi után belépett a rendbe.

A zászló további sorsáról nem tudok.

Budapest, 1989 szeptember hó.

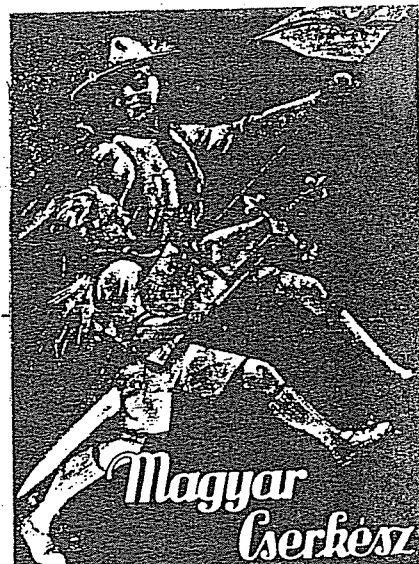

dr.Söldes László
premontrei öregdiák

KÖSZÖNET MINDAZOKNAK, AKIK ÓRIZTÉK A ZÁSZLÓT !
A hosszú utat megtett zászlót elűzetése után is meg-
őrizte a Rend elrejtve négy évtizeden át, míg ismét
visszakerülhetett Gödöllőre.Most az egyesületi szék-
házunkban van a Fácán-soron.

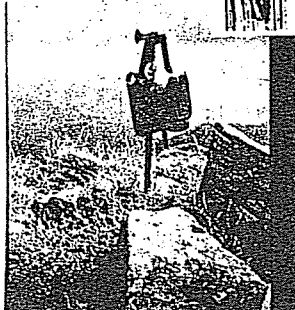
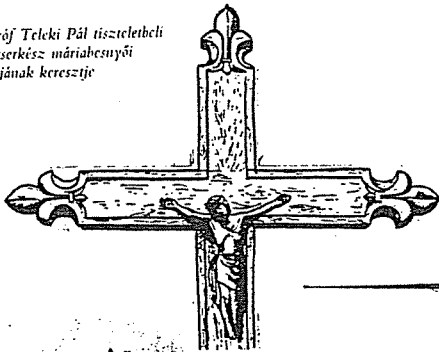
44-es "Rákóczi" CSERKÉSEK!

Gimnáziumi éveink alatt lettünk cserkészek, neveltetésünk eszméit azóta is megtartottuk. Újra van csapatunk! ÖREGCSERKÉSEK!
Liliomos zászlónk alá hívjuk a cserkészeket, törvényeink és fogadalmunk szellemében. Célkitűzésünk: a cserkész testvériségben ismét egymásra találni, emlékeinket megőrizni, a lángot tovább élesíteni, az új gimnázium cser-készeinek átadni.Hívjuk és várjuk egymást! Az öregdiákok összejövetelén és körlevelében hirt adunk a cserkészetről, gyűjtjük az emléktárgyakat és a visszaemlékezéseket.
JÓ MUNKÁT !

A megbízott vezető: QUIRICO Domonkos
118 Bpest,Villányi u.75. T.:1850-570

Gróf Teleki Pál tiszteletbeli
főcserkész máriabesnyői
sírházának keresztje

CSEKÉSZEK!
1994. ápr. 2.-án 10,15-kor
találkozunk Máriabesnyőn
TELEKI PÁL
sírházánál.
MI OTT LESZÜNK!

Valaki elment.

A hegycsúcson, melyről a messzi távlatokba tekinthetett, ott maradt felszerelése.
Egy magyar fokos, az erő és övédelem jelképe.
Egy Bocskai-sapka, cserkésztabori fővegünk, rajta a hármass fogadalomra emlékeztető
cserkészliliommal.

És egy oldalzsák. Az igénytelenség, a férfias keménység és a „magad uram, ha szolgád
nincs” megszemélyesítője.

Hová ment gazdájuk? Merre vette útját? Sirassuk, vagy büszkékké legyünk rá? Nem
tudjuk. De annyi bizonyos, hogy öröksége életprogram minden magyar cserkész számára.

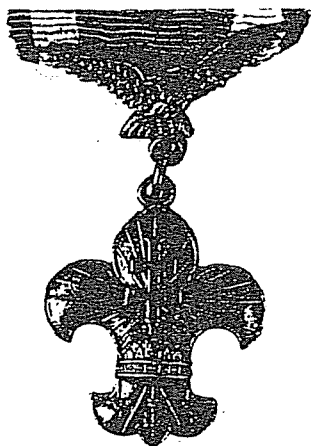
„TELEKI-ÖRÖKMÉCS”

A magyar cserkészlet nagy Halottjának a sírját, a temetés évfordulóján árvalányhajas koszorúk, jácint- és az ibolya- és hóvirág-
csokrok százai borították, jelezvén a felejthetetlen emlékü igaz nagy magyar tisztelőinek és a cserkészek százainak zárandoklását a némán
is beszédos rögökhöz, Teleki sírhantjához.

Kedves Cserkésztestvéreim! Legkisebbek és legnagyobbak, újak és fiatalok, régiek és öregek, szavam, kérésem mindegyiteknek
szól és kérem segítségüket ahhoz, hogy Telekire vonatkozólag semmi emléket, élményt, példaadást, tanítást veszendőbe ne engedjünk. Segít-
setek a Teleki-örökmécses a minden emlékek olajcseppjeivel táplálni, élesíteni.

Kedves Cserkésztestvéreim, aki oly hittel, bizalommal és szeretettel fodult felénk, állott mellénk és dolgozott a legjobb le... sze-
rint a magyar ifjúságért a cserkészeten keresztül, annak az emléket öröksük meg tanításának ébrentartásával és ebben a munkában vegyen
részt mindenki és küldje az emlékezés drága olajcseppjeit a Teleki-örökmécses táplálására!

A "Jó munkáért" életmentő kitüntetés

IGY TÖRTÉNT...

1936-ban, amikor a VI. osztályt végeztem, a nyári kánikulában
egy vasárnapi délután rengeteg fiatal jött fürödni a falunk hatá-
rában /az Arad-megyei GYOROK/ lévő sóderbánya hirtelen mélyülő
tavában. Mi gyoroki srácok -magyarok, svábok, románok- mindnyá-
jan jól tudtunk úszni, nem is akár hogyan.

Az esetet megelőzően voltunk cserkésztaborban Kerekiben,
Satzgerék birtokán. Egy balatoni fürdással kapcsolódó kirándulá-
sunkkor nagyon kikaptam Szopek parancsnok úrtól, mert megfelle-
kezve magamról, túl messze úsztam be a parttól a kijelölt távnaál. Ma úgy mon-
danánk, hogy "nyilvánosan letolt", de nagyon is komolyan. Igaza volt!

No de, vissza a gyoroki esethez. A bányatóban úszkálva, melynek vízfeli-
lete a 150 kat.holdat is meghaladta, egyszer csak mindhárom nyelven hallottuk
a segély kiáltásokat, egy olyan partszakasznál, ahol különösen hirtelen mé-
lyült a vízszint alatti talaj. Egy -a mi falunktól 10 km-re eső román község
fiataljai kiabáltak, hogy egy társuk elmerült a vízben és nem jött a felszín-
re. /Úszni nem tudtak ezek a fiúk, hiszen községükben se tó, se folyó nem volt./
Mi úszni jól tudók a kérdéses helyen egymástól 2-3 m-re buktunk a víz alá és
kutattuk "búvárúszásban" a talajt. Többszöri lemerülés után én ütköztem a fiú
elmerült, mozdulatlan testébe, és ahogyan elméletben a cserkész foglalkozáso-
kon tanultuk, a felszínre hoztam és hátúszással partra vittem. Életlennek
tűnt, de mesterséges lélegeztetés után lassan magához tért, majd egy lovait
fürösztő paraszt ember szekerére raktuk és a falu orvosához vittük.

Az esetet egy újságíró végig követte, a jelenlévőkkel is beszélt, majd egy
"Aradi Közlöny" leközölte az eseményt "Bravúros életmentés a gyoroki bányató-
ból" címmel. Az újságcikket kísérő levéllel ellátva megküldtem Gödöllőre Szopek
tanár úrnak, aki azonnal válaszolt és gratulált.

Szeptemberben, iskola kezdéskor már nem volt téma köztünk, diákok között
az eset. Számomra akkor sem, amikor egy szombati cserkész foglalkozásra az
egész csapatnak egyruhában kellett megjelenni, rajonként - örsönként felső-
rakozni. Majd beszéd hangzott el, engem a parancsnokság elé hívtak és ünne-
pélyesen átvehettem az "Életmentő" kitüntetést. Nem emlékszem már, hogy sir-
tam-e, nevettem-e, tudtam-e örülni egyáltalán, vagy milyen érzések kavargot-
tak, keveredtek bennem, -de ma 74 évesen büszke vagyok rá, hogy én szereztem
meg az egyetlen életmentő kitüntetést a Gödöllői Premontrei 44-es Rákóczi Cser-
készcsapatnak.

A kitüntetést ünnepélyes alkalmakkor viseltem is. Az oklavéllel együtt
félteve őriztem; az újságcikkkel együtt Édesanyámnál láttam is 1960 táján oda-
haza Erdélyben; majd ezek is elkallódtak, mint oly sok mindennünk az elmúlt
évtizedek során.

Még csak annyit, hogy a kimentett fiú akkor 16 éves volt -Kovasszinc köz-
ségbei román fodrészség-, aki gyakran látogatta szüleimet, de én már nem
találkoztam vele.

Az esetre talán már kevesen emlékeznek, ha egyáltalán...

Bayreuth, 1994.

Kaufmann Sándor öregdiák,
a "Rigó-örs" örsvezetője 1936-ban

A Magyar Cserkészsövetség
1924-ben

"ÉLETMENTŐ"

kitüntetést alapított, melyet
megkapott minden cserkész,
aki teste épsége, esetleg
élete szükségesszerű kockázta-
tásával emberéletet ment.

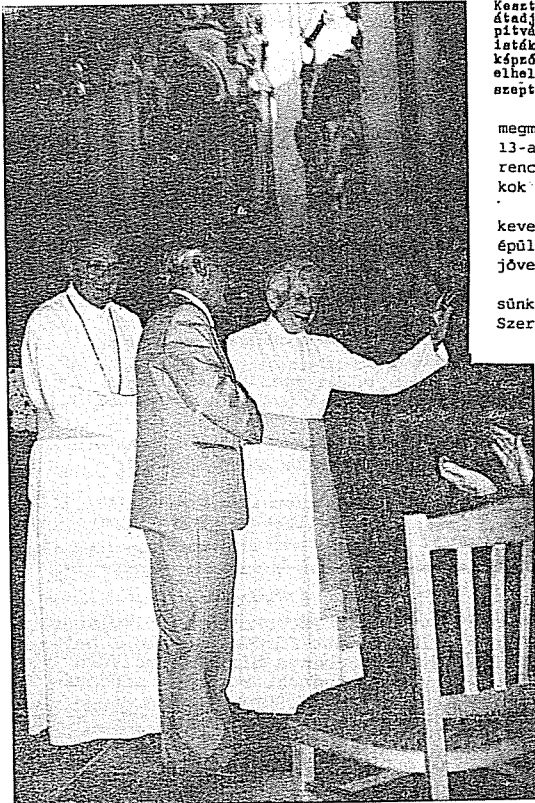
Az életmentők névjegyzékében

KAUFMAN SÁNDOR

ö. v. 44. sz. cs. cs.

"A MAGYAR CSEKÉSZET
TÖRTÉNETE" 317. old.

Gödöllői gimnáziumunk a múltban is őrizte Nagyvárad, Kassa és Rozsnyó iskoláinak emlékeztetést, melyekhez Budafok is kapcsolódott. Amióta Gödöllőn ujjáéledt a Rend, hívó szavunkkal gyűjtöttük egybe az öregdiákokat; megújodva ápolva a testvérkapcsolatot Szombathely és Keszthely egykori tanítványaival is. Körlevelünkben örömmel adunk hírt a premontrei létesítményekről és egyesületekről.

A KESZTHELYI ÉS A SZOMBATHELYI ÖREGDIÁKOK ÜZENETE:
Keszthely Város Önkormányzata vizsgálata a Premontrei Rendnek a középkori rendház felst., május 31.-ig átadja az egésztest. Az Öregdiákok által a felújításhoz szolgáló anyagok előteremtésére szolgáló Alapítvány hatékony támogatása szükséges. A tervek között képzési feladatok és a Keszthelyen tanuló egyesületi számára kollégium kialakítása szerepel. A kolostor falai között a helyi Keresztény Gazdaszervezőképző Szakiskola gyakorló és tantermei, a Festetics cserkészszázad otthona és az Öregdiákok klub nyerne elhelyezkedést, valamint a Máltai Szeretetszolgálat kap ugyanott raktárhelyiségeket. SZOMBATHELYEN: az év szeptemberében a Csornai Prem. Rend vezetésével újra megindul az oktatás a SZT. NORBERT gimnáziumban.

Egyesületünk rendszeresen képviselteti magát a PAX Hungarica összejövetelein, megmozdulásain. Így résztvettünk az augusztus 20-ai Szent Jób körméneten, a november 13-ai requiemben, amelyet az elhunyt szerzetes tanárokért mutattak be az országúti ferenceseknél. Ott voltunk a katolikus egyesületek éves találkozóján, a gödöllői öregdiákok közgyűlésén, választmányi ülésén.

Keszthelyen a Helikon u. 3-ban minden hónap utolsó hétfőjén találkozunk, sajnos kevesen, de Budán is összejövünk a hónap, első szerdáján a Krisztina városi plébánia épületében lévő cserkészotthonban. Szeretnénk, ha mind többen jönnének el összejöveteleinkre, mert bizony az évek előrehaladtával mind kevesebben leszünk.

Már most jelzem, de meghívót is küldünk majd időben, hogy az 1994. évi közgyűlést Keszthelyen 1994. június 25-én tartjuk.

Szeretettel várunk, és reméljük jó hírekről tudunk beszámolni.

Levél Kassáról

Elsősorban jókívánságainkat és elismerésünket szeretnénk kifejezni Fényi Ottó premontrei kanonok úrnak, a Premontrei Kanonokrend Gödöllői Perjelsége kormányzó perjelének és gimnáziumi igazgatónak a rendért végzett kimagasló munkássága elismeréseként kapott kitüntetéséhez. Örömmel ezzel a megosztásával adjuk összetartozásunk újabb jelét. Assurgo Tibi Magister! Ad multos annos!

Minél közelebb érünk májusi, illetve júniusi találkozásunkhoz, napok, évek, álmokat, dús reményeket álmodunk vissza, mint amikor az ember könyvet lapozgat visszafelé.

A kassai premontrei öregdiákok tevékenysége a rendszeres havi megkezdett gyűléseken kívül, amelyeket a premontrei rendházban tartunk, más formában is szép tanujelét adja munkásságunknak. Az egyes tagtársak egyéni működése és a kassai premontrei öregdiákok választmányának rendszeres és céltudatos tevékenysége megnyugtatható afelől, hogy a rossz időkben is megőriztük és átmentettük mindazokat az értékeket, amelyeket premontrei tanárainktól örököltünk.

Gyűléseink általában az előző időszak feladatainak teljesítésével kezdődnek, majd sorra kerülnek a pénztári jelentés, a költségvetés, a számvizsgálat eredményéről szóló előterjesztés, a szervezési kérdések, a találkozások előkészítése, az osztálybizalmiaknak adott feladatok és egyéb időszerű kérdések. Elképzeléseink, terveink minden iskolatársunkhoz eljutnak. Erről az osztálybizalmiak gondoskodnak, akik kapcsolatban vannak volt osztálytársaikkal.

Külön ki kell emelni a jászóvári apát úrral, Bartal Károly Tamással és a kassai rendház főnökével, Pásztor Zoltán Ágostonnal való kapcsolatunkat, akik mindenben segítséget nyújtanak az öregdiákoknak. Nálunk még fagyos szelek járnak, kidőlnek lassan - lassan a régi törzsek. Az új hajtásokat már más kertészek nyelik, oltják. Sokszor felmerül bennünk a kérdés, vajon meg tudnak-e erősödni, vajon termők lesznek-e, vajon milyen gyümölcsöt adnak? De reméljük, hogy volt iskolánk mély gyökerei még elegendő táplálékot tartalmaznak!

Enyhe volt az idei tél. Most már bőjti szelek kezdenek fújni, rövidesen megkezdődik a bőjti idő és lelkünk hallgathatja a sivatag csöndjét, amely simogat és gyógyít. Érték ez a simogatás. A többi, ami valóság, csak keserű pohár. Úgy tűnik, elindul már itt is a jó Isten aranyos kerekű tavasz-szekere.

Diákvárosunkba váró szeretettel köszöntünk Benneteket!

A kassai premontrei öregdiákok

A BUDAFOKI PREMONTREI ÖREGDIÁKOK minden hónap második keddjén rendszeresen találkoznak egykori iskolájukban, a premontrei SZT. ISTVÁN GIMNÁZIUM/1937-1948/jogutódjának, a BUDAI NAGY ANTAL gimnázium vendégszeretettel élvezzük. A rendelkezésünkre bocsátott nagy ebéd-lőben baráti beszélgetés folyik, rövid ismertetések, beszámolók, előadások, kölcsönös informálódások, emlékek idészgetése közben. Novemberben megkoszorúztuk első igazgatónk, KOLUMBÁN VIRGIL atyának sírját. Elhunytának 30. évfordulóján Dr. Bárdosy Pál osztálytársunk mondott rövid emlékbeszédet a gimnázium tanári karának képviselői és a volt iskolatársak jelenlétében. Az iskola kórusa, immár hagyományosan, egyházi és gregorián énekkel emelte a megemlékezés fényét. Március 29.-én, az iskolánál keretében osztjuk ki a diákok számára meghirdetett pályázatok nyertes között a díjakat; 5 kiváló tanuló számára pedig, osztályfőnöki ajánlás alapján, ösztöndíjat adunk. A pályázatok címe: "A premontreiek Magyarországon", "Haydin és az Esterháziak; valamint "Mács László költői üzenete." A beérkezett 12 pályázat közül az egyik videofilmen Jászó 800 éves prépostságát mutatja be.

VÁRJUK AZ ÖREGDIÁK TESTVÉREKET A SZT. NORBERT ÜNNEPI TALÁLKOZÓRA GÖDÖLLŐN, 1994. JÚNIUS 5.-ÉN

Az iskolaépítő prépost-prelátus

Megemlékezés dr. Takács Menyhértől

Holttestét 50 évvel ezelőtt szállították a gödöllői sírkertből Kassán át Jászóvárra. E megemlékezésnek a feladata, hogy elsorolja a tetteket, amelyek magukért beszélnek, maguk ítélnék és önmagukban, minden hangulatkeltés nélkül tiszteltre és elismerésre készítetnek.

Dr. Takács Menyhért 1861. szeptember 3-án született Sátoraljaújhelyen. Csak pár napot töltöttek Sátoraljaújhelyen, ahol Takács Ferenc megszületett. Születése óta Kassán élt, nevelkedett és a kassai premontrei gimnáziumban végezte tanulmányait. 1879-ben belépett a Jászóvári Premontrei Rendbe, ott kapta rendi nevét, s lett Menyhért. Teológiai tanulmányait Jászón végezte és a kolozsvári egyetemen szerezte meg a latin-görög szakos tanári és doktori oklevelét. 1884-ben szentelték áldozópappá. Premontrei pap-tanárként élt Rozsnyón, majd a jászói pedagógiumban, a kassai főgimnáziumban tanított, ahol néhány év múlva a főgimnázium igazgatója lett, és végül a királyi-jogakadémia katedráján foglalt helyet. Azután 1900-tól 1933-ig, tehát 33 évig állt a Jászóvári Premontrei Rend élén annak prépostjaként.

A 38 éves jászói prépost azonnal hozzálát a munkához. Munkáját Jászón kezdi. A Mária Terézia idejében épült várat vízvezetékekkel és villanyvilágítással látja el. A rend iskoláira nagy gondot fordít. A kassai Kovács utcai premontrei gimnázium felépítése is dr. Takács Menyhért prépost-prelátus nevéhez fűződik. Fáradtságot és költséget nem kímélve, Kassa városát 1905-ben egy újszerű, kiválóan felszerelt tanintézettel ajándékozta meg. A kassai premontrei gimnázium felszerelés, főleg a természettudományi szertárak gazdagsága tekintetében felülmúlta messzi vidékek hasonló fokú iskoláit.

A rozsnyói premontrei gimnázium épülete szintúgy dr. Takács Menyhért érdemeit idézi. 1904-ben a közoktatásügyi minisztérium felszólította a jászóvári prépostot, hogy a főgimnázium számára telket adjon s az új intézet felépítéséről és berendezéséről is gondoskodjék. Dr. Takács Menyhért nem habozott. A premontrei rendnek és a székeskáptalan által adományozott plébániakerteknek a szabad telkén, a város legszebb és legegészségesebb helyén építtette fel az

új gimnáziumot, s modern berendezésekről is gondoskodott. Az új felszerelés kiegészítése és a tanítási eszközök gazdagítása gróf Andrássy Dénes bőkezű adományából és gróf Andrássy Géza hathatós anyagi támogatásával vált lehetővé. Dr. Takács Menyhért megvalósította azt az elvet, hogy aki a jövőre gondol, az iskolát építi.

Takács Menyhért dr. prépost-prelátus iskolaépítő elszántságáról tanúskodik az első világháború utáni tevékenysége is. Kölcsönök felvételével és államsegéllyel fel tudta építeni Gödöllőn 1922-24-ben a gödöllői premontrei gimnáziumot, 1925-26-ban a Szent-Norbert nevelőintézetet és 1927-28-ban a rendházat.

Dr. Takács Menyhért nemcsak stílusos épületeket emelt, amelyeket a modern pedagógia és a higiénia minden követelményeit kielégítve felszerelt és berendezett, hanem szervezeti szabályzatával, rendfőnöki utasításaival és szuggesztív erejű személyes befolyásával állandóan irányította is az új alapításait, hogy azok tanulmányi és nevelésügyi tekintetben kifogástalanul működ-hessenek.

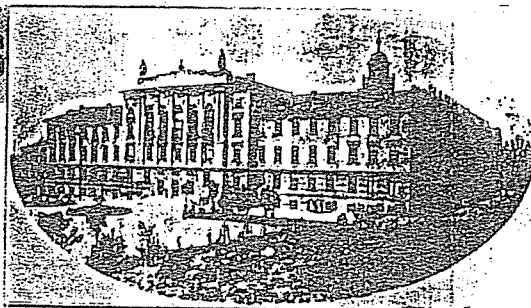
A premontreiek nagy rendfőnöke székhelyén, Jászón tartózkodott, de gyakran járt Kassára, abba a városba, amelyhez egész életében gyermeki szeretettel ragaszkodott. Élete utolsó napjaiban melegséggel teli visszaemlékezés-sel szállott lélekben fiatalságának szeretett földje felé: Kassára, Jászóra. Ezért is hozták vissza hamvait rendtársai ideiglenes nyugalóhelyéről, a gödöllői Fácános erdőben létesített rendi sírkertből halálának tizedik évfordulója alkalmából az ősi Jászóvárra. Dr. Takács Menyhért 1933. november 29-én hunyt el.

Mit köszönhetünk mi, öregdiákok dr. Takács Menyhértnak? Nem kevesebbet, minthogy ezekben a gimnáziumokban szívhattuk magunkba számos hajszálcsovón át a műveltség életető nedvét, s az alma mater edzetté tett, hogy az élet viharaiiban helyt tudjunk állni. Valóban megilleti tehát őt az igaz érdemnek kijáró elismerés és hódolat!

Pálmai Rudolf
nyugalmazott gimnáziumi tanár

FELVIDÉKRE MEGYÜNK...

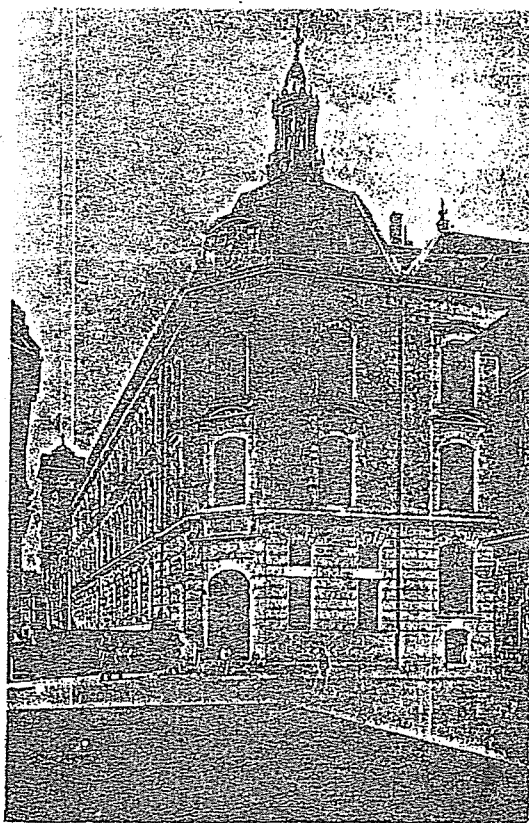
KASSÁN részt veszünk 1994. május 27.-én az öregdiákok találkozóján: 15 órakor ünnepi műsor a THALIA színházban, 17,30-tól közös vacsora a HUTNIK szálló éttermében; városnézés. Vasárnap JÁSZON az apátsági templomban 9 órakor szentmise. Utána felkeressük a rendi temetőt, és a cserkész táborunk helyét, délben pisztrángos ebéd a vendéglőben. /KASSÁN a magyar kollégium 2 ágyas szobáiban szállás lehetőség személyenként 80 sk.-ért/--Utazás gépkocsikkal, melyek férőhely egyeztetése és a kassai szállásfoglalás miatt az igény bejelentése május hó 5.-ig szükséges. Szervező: MAYER LÁSZLÓ, 1022 Bp. Bimbó u. 5. T.: 116-2956.

A gödöllői gimnázium

A rozsnyói katolikus főgimnázium és premontrei rendház

A kassai premontrei főgimnázium épülete - 1905-ben

GÖDÖLLŐI-PREMONTREI ÖREGDIÁKOK EGYESÜLETE
EDDIGI GAZDÁLKODÁSÁNAK ELSZÁMOLÁSA

Beszámoló jelentés az 1994. évi
Köszvényezésnek

a Gödöllői Premontrei Öregdiákok Egyesülete működéséről.

Egyesületünk 1989. évben alakult meg és működik a közgyűlés által elfogadott Alapszabály szerint. Tevékenységünkről folyamatosan hírt adunk körlevelein útján, valamint az évenként megrendezett találkozásaink alkalmával és az 1992-ben megtartott Közgyűlésünkön.

Működésünk öt esztendeje alatt az Elnökség-üléseit negyedévenként tartotta, melyen előkészítette, majd értékelte a feladatokat, félévenként összehívta a Választmányt. Évenként elkészítette a tájékoztató körleveleket és azokat eljuttatta a tagságunknak. Ezekben beszámolt az újjáélelt Rendről, annak rendházát és a központi építő tevékenységéről, rendezvényeiről, valamint a gimnáziumi oktatás újra indításáról, folyamatosan közbölte a tagsági névsort, megemlékezett az elhunytakról, tagborzálással új jelentkezőket kutatott fel, megírvokát majd beszámolókat közölt a rendezvényekről, az értekezési találkozókról, tájékoztatókat a tagdíj befizetésekről, a társasági ülésekről. Ezenként előkészítette és megszervezte a gödöllői Szt. Norbert-ünnepi találkozókat, lehetőséget nyújtva a jubileus év folyamán összejöveteleire. Végezte az Egyesület általános és vagyoni ügyvitelét, nyilvántartotta a tagsági névsort. Gazdálkodott az Egyesület vagyonaival, megvalósította ebből a célkitűzéseket. Képviselte Egyesületünket a rendezvényeken, illetve temetéseken. Elkészítette az Egyesület jelentését. 1991-ben emléktúrárt szervezett a felvidéki premontreirei létesítmények felkeresésére, 1992-ben Nagyváradra, 1993-ban a 800 esztendő Jászó-ünnepekre, Kassán az ottani egykori diákokkal közös rendezvényeken találkoztak, majd Zsámbék adott helyt a látogatásra. Létréhozta a gimnáziumot segitő Alapítványt, azt támogatta. Rendszeresen beszámolt a Választmányának a tevékenységéről, annak határozatait végrehajtotta.

Támogatta a "44. sz. Rakoczi" cserkészcsapat alakítását, melyet az öreg cserkész 1993-ban létrehoztak. Folyamatosan gyűjti diákkorunk emléktárgyait és a visszaemlékezéseket.

A Választmány Uléseit félévenként tartotta. Az elnökségi előterjesztés alapulvételeivel meghatározta az évenkénti munkatervet, annak végrehajtását értékelte, hasonlóan a költségvetést és az éves zárszámadat, megállapította az éves tagdíj összegét. Alapítványt létesített a gimnázium megsegítésére. Határozott a tisztviselőknek a közgyűlésig terjedő betöltéséről.

Az Ellenőrző Bizottság részt vett az elnökségi és választmányi üléseken. Vizsgálta az Egyesület működését, ellenőrizte a pénz- és vagyonkezelést, az ügyvitelt és a nyilvántartást felülvizsgálta, hasonlóan a költségvetési beszámoló és mérleget. Megállapításairól beszámolt a Választmányának.

Az Évfolyam Közösségek felelősei -esetként helyettesei- képviselték társaságát a Választmányban, lelkes tevékenységükkel szervezték meg a találkozókat, továbbították a meghívókat. Számon tartották az évfolyamtársakat, újjáélelték is felkutatva címüket, tájékoztattak egyesek helyzetéről, egészségi állapotáról, az elhunytak temetésén a megemlékezésről. Hasonlóan képviseltek van a kassai és roznányi öregdiákoknak, az egykori nagyváradiaknak, valamint a francia gimnáziumnak és a külföldön élőknek.

Az Egyesület Tagssága -rendes és pártoló tag- jelenleg 450 fő, továbbá a tiszteltelt tagok. A megalkulásunk óta elhunyt tanárainkra és diáktársainkra kegyelettel és szeretettel emlékezünk -megemlékezve az istentiszteleteken és a temetéseken is.

Az Egyesület gazdálkodása: Az Egyesület vagyonaival, mely ez ideig a tagság tagdíjából, felajánlásaiból hozzájárulásaiból képződött, az Elnökség gazdálkodott az éves munkaterv és az erre épülő költségvetés alapján. -Rövidlembre véve egyes tagok anyagi körülményeit a tagdíj - illetve a rendezvényeken való térítés - megemlékezése, vagy elhagyását javasoltuk a Választmányának, hasonlóan a Felvidéken és Erdélyben élő részére.

BEVÉTELEK	1990	1991	1992	1993	Összesen	Mértékegys: m/Ft
Megnevezés					valuta Ft-ban	
Tagdíj	190	301	252	205	948	251
Rendevény	30	172	46	64	312	
Kamat	3	20	61	24	108	41
Egyéb	-	32	12	47	91	52
Bevétel össz.	223	525	371	340	1459	344
Előző évi maradvány	-	122	323	367	-	-
Nyitó + bev.össz.	223	647	694	707	1459	344
=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====
KIADÁSOK						
Alapítványra	-	-	100	-	100	-
Pósta költs.	15	20	29	31	95	-
Nyomda költs.	8	11	20	20	59	-
Kegyeleti költs.	3	29	72	17	121	-
Rendevények	30	55	69	95	249	-
Szorgélyezés	12	13	2	-	27	-
Bérleti díj	3	3	1	-	7	-
Bankköltség	30	2	2	4	38	6
Egyéb (jelvény-fénykép)	-	50	-	20	70	-
Utazás	-	141	-	-	141	-
Pályázat	-	-	32	-	32	-
Kiadás össz.	101	224	327	187	939	6
MARADVÁNY:	122	323	367	520	520	338
=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====
MARADVÁNYBÓL:						
OTP-ben Ft	18	42	32	89	-	-
OTP-ben valuta	73	201	255	338	5116	svajci frank
Házipénztárban	1	-	-	43	-	-
Kincstárjegyben	30	80	80	50	-	-

Beszámoló jelentésünket az 1994.1. sz. Körlevelünkben előzetesen megküldjük az Egyesület tagságának. Az 1994. június 5. -re meghirdetett közgyűlésen az ezzel kapcsolatos kérdésekre kiegészítő választ adva, illetve a hozzászólások, vélemények és javaslatok figyelembe vételével az Ellenőrző Bizottság beszámolója után kéjük a közgyűléstől a tevékenység értékelését és a működési jelentés elfogadását.

Ezúton is megköszönjük a tisztviselők és a tagok áldozatos fáradozását, valamint segítő tevékenységét az Egyesületünk érdekében és részéről is. A beszámoló jelentést összeállította: *L. Gyöngyi Szűcs*

GÖDÖLLŐI PREMONTREI ÖREGDIÁKOK EGYESÜLETE
Tagsági névsor 7.sz.kiegészítése.
Változások 1993. XI.15-től 1994. III.1-ig

Új belépők: WALDBOTT JÁNOSNÉ (1941.), SEMSEY TAMÁS (1944.), SIMONYI DÉNES (1947), BÁRDY ANDRÁS (1948). KRISÁR MIKLÓS (1951). BALÁZS GUSZTÁV és PÁLFALVY ISTVÁN /pártoló/, FÁBIÁN MÁTYÁS/1949/

Elhunytak: RUFFY PÉTER (1932.évf.), LANG ODON, XANTUS GYULA, KOVACS ISTVÁN (1938/B), KOLLER SÁNDOR (1945), MELEGHEGYI JÓZSEF (1949), RÉCSEI MIKLÓS (1951).

A nyilvántartás és a postázás érdekében kérjük a címváltozás közlését, az Egyesület és az évfolyam-felelősrészére. A diáktárs elhunytáról értesítést kérünk a hozzátartozóktól, hogy a temetésen búcsút vehessünk a megemlékezés csokrával.

TAGDIJFIZETÉS

Az 1994.évre a tagdíjat /300 Ft./illetve az esetleges megajánlással növelt összeget kérjük az év folyamán befizetni. A belföldiek ezt a mellékelt utalványon, vagy személyesen eszközlhetik, hasonlóan az elmaradt tagdíjat és a jelvény térítést is. Figyelembe véve egyes tagok anyagi körülményeit, továbbá a Felvidéken és Erdélyben lakók helyzetét, a tagdíj mérséklését illetve elhagyását az évfolyam felelősök is javasolhatják, vagy közölik az Egyesület vezetőségével ezt a tényt. Kérjük a nehéz helyzetben lévő diáktársak felderítését, hogy a rászorulókat lehetőségeink szerint támogathassuk. **Belföldi befizetés** az Egyesület részére a gödöllői OTP-nél kezelt "763-2608" sz.csekkszámlára történik. **Külföldről** a valuta átutalás az Egyesület nevére, az "OTP Gödöllő 217-98405, 2621/0112513" sz.devizaszámlára lehetséges. Kérjük a külföldieket, hogy a valutát devizaszámlánkra utalják át, vagy hazalátogatóval küldjék el adományukat, mivel/főleg magánbankok által kezelt/ csekkek beváltásáért igen magas összegű levonást számolnak fel. Köszönjük!

BEFIZETÉSEK

Belföldiek részére 2 db egyesületi csekklapot mellékelünk ebéd és tagdíj befizetésére. Belföldi befizetési utalványt /egyesületi, kápolna építési, alapítványi/ az Egyesület küld az igénylőknek, hasonlóan jelentkezési lapot is.

A kápolna építésre és az Alapítványra történt befizetésről igazolást küldünk, mely összegek levonhatók a személyi jövedelem adó-alapból.

ALAPITVÁNY

Egyesületünk a Gödöllői Premontrei Gimnáziumot és tanulóit segítő Alapítványt hozott létre. Eddig 1.200.000,-Ft befizetés érkezett. Sokunk anyagi helyzete korlátozza a segítő szándék megvalósítását. Ezért arra kérünk mindenkit, hogy saját lehetőségükön túlmenően, ismeretségi körükben is igyekezzenek támogatót szerezni. A befizetésekről és tárgyi adományok értékéről az Alapítvány igazolást ad, mely az adóalap csökkentésére jogosít. Külföldiek "Alapítvány" megjelöléssel MONEY ORDER csekken, vagy hazalátogatóval küldhetnek adományt.

A támogatásokat megköszöni

az Alapítvány Kuratóriuma

TAGTOBORZÁS

Mindazok, akik még nem értesültek az Egyesület létrejöttéről, vagy még nem jelentkeztek- tehát nevük nem szerepel még a NEVTÁR-ban a JELENTKEZÉSI LAP kitöltésével, az adatok /név, foglalkozás, lakcím, telefon, mikor volt a gimnázium tanulója, vagy mint hozzátartozó, vagy pártoló, mely évfolyamközösséghez kötődik/ közlésével kérhetik felvételüket az Egyesületbe. Aki tud egykori diáktársak /nem csak az érettségizők, hanem a legalább egy éven át premontrei gimnáziumban tanuló/ hollétéről és sorsáról, -ittthon és külföldön egyaránt sziveskedjen továbbítani részükre a hirt az Egyesületünkről és a jelentkezési lehetőségről, vagy címünk megküldésével segítse elő az öregdiákok toborzását.

MEGHÍVÓ

Szent Norbert Ünnepi találkozó és
Közgyűlés Gödöllőn
1994. június 5-én, vasárnap

Az újjáéledt Gödöllői Perjelség és Öregdiák Egyesületünk várja idén is az egykori tanárokat és diákokat, a hozzátartozókat, mindazokat, akiket összeköt a Premontrei Rend tisztelete, gödöllői emlékezete, a Gimnázium és a Nevelőintézet szelleme, az iskolaévek alatt kifejlődött barátság és szeretet - egy közös találkozóra.. Egyidejűleg megtartjuk Egyesületünk soros közgyűlését is.

A HÉV Bp. Örs-vezér térről félóránként indul, a menetidő 45 perc G.vég-állomásig.

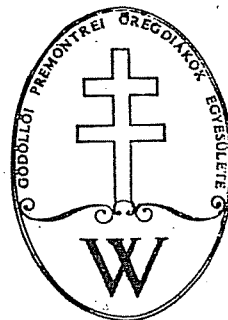
11.00-kor Szt.Norbert tiszteletére ünnepi mise, megemlékezve a Rendről, az egykori tanárokról és diákokról, elhunytainkról az új kápolna falai között /Fácán-sor 3.sz./.Elérhető Bp-ről 10.00-kor induló HÉV-vel.Kérjük az autóval érkezőket, hogy a gimnáziumnál parkoljanak, mivel a Fácán-soron kevés a parkolási hely.

12.30-14.00 óra közötti időben az egyetemi étkezdében közös ebéd, ami 350,-Ft-ba kerül személyenként azok számára, akik étkezési igényüket bejelentik május 15-ig névszerint az Egyesületnek -az "Ebéd-igénylés" kitöltésével és megküldésével, hogy az étkezők számának összesítése után a rendelést időben leadhassuk. Akinek az étkezési díj nehézséget jelent, azokat vendégül látjuk az ebéden, hasonlóan a Felvidékről és Erdélyből érkezőket, -de kérjük ezt is május 15-ig közölni az Egyesülettel.Külföldiektől leváben, vagy telefonon kérünk előre értesítést étkezési igényükről.

A közös ebéden, illetve azt követően lehetőség adódik az évfolyamok találkozójára, vagy pihenésre.Kedvező időjárás esetén felkeressük a rendi temetőt, ahol

14.30-kor koszorút helyezünk az elhunytak és a hősi halottak emlékére, majd a volt gimnáziumi bejáraton megyünk a volt kápolnánk termébe, ahol 15.00-kor Közgyűlést tartunk.Aki a délelőtti programokon nem tudnak részt venni, erre Bp-ről 14.00-órakor induló HÉV-vel jöhetnek.

CIMÜNK: **GÖDÖLLŐI PREMONTREI ÖREGDIÁKOK EGYESÜLETE**
2100 GÖDÖLLŐ, FÁCÁN-SOR 3.sz. T.:28/30879
Budapesti ügyintézés: DRAGSITS IMRE, 1023
Budapest, Árpád fejedelem u.46.T.:188-6889.
Magyarország hívószáma külföldről:36.
Budapest hívószáma külföldről :361.

AFESZ Nyomda Vác, 173.94.

EBÉD-IGÉNYLÉS:

/visszaküldendő május 15-ig/

Bejelentem, hogy a Gödöllőn 1994.június 5-i összejövetel alkalmával adag ebédet kérek. A személyenként 350,-Ft térítési díjat "ebéd" megjelöléssel az Egyesület "763-2608" csekkszámlájára befizetem-
illetve.....

Név: /.....évfolyam/

Lakcim:.....

Dátum: